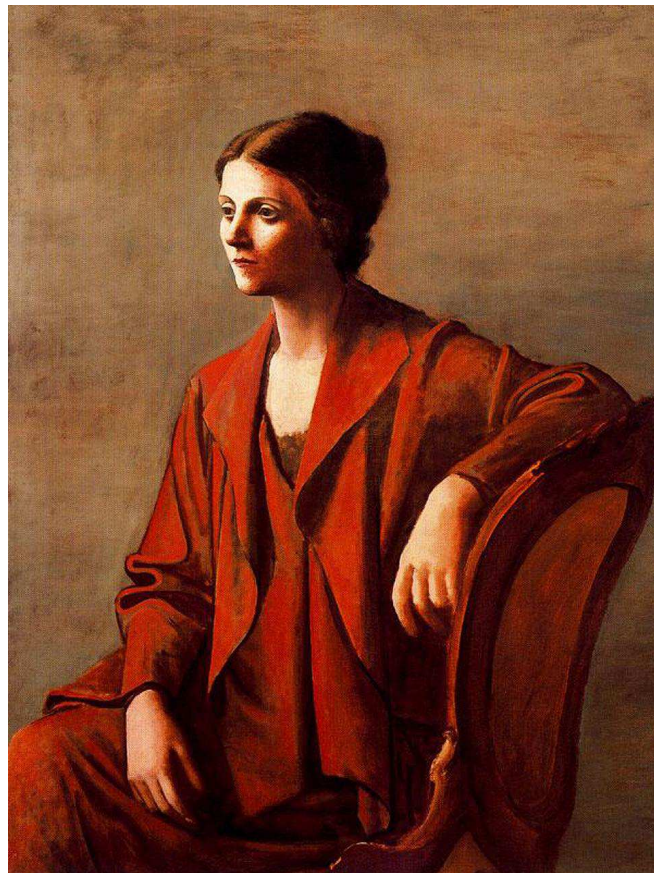

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΗ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ : ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΘΕΜΑ: Η ΠΡΟΛΗΨΗ, ΤΙΜΩΡΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗ 4^η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΟΗΕ (1995)

ΓΚΙΚΔΗΜΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΣΤΑΥΡΑΚΗ ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2014

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την επιβλέπουσα καθηγητριά μου Σταυράκη Εμμανουέλα για την βοήθεια της και της συμβολή της για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης εργασίας. Τις δικηγόρους Πατσάκη Δήμητρα και Γαρυφαλάκη Μαρίνα για τις πολύτιμες συμβουλές τους και τέλος την οικογενειά και τους φίλους μου για την υποστήριξη τους σε όλα τα στάδια της ζωής μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά για την θέση της γυναίκας στην κοινωνία από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα.

Στο δεύτερο και τρίτο κεφάλαιο γίνεται εννοιολογική και αιτιολογική προσέγγιση της βίας και αναφέρονται οι μορφές της.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαστάσεις του φαινομένου της βίας, δηλαδή κατά πόσο έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, με ποιά μορφή εμφανίζεται και ποιοι είναι οι αποδέκτες της. Για να μπορέσει να γίνει πιο κατανοητή η προσέγγιση του θέματος παρουσιάζονται και στατιστικά στοιχεία από γυναίκες-θύματα βίας που εισήλθαν σε συμβουλευτικά κέντρα (Αθήνα-Πειραιά) της γενικής γραμματείας ισότητας τον Νοέμβριο του 2006.

Η σημασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι προσπάθειες για την διασφάλιση τους καταπολεμώντας τη βία αναλύονται στο πέμπτο κεφάλαιο.

Στο έκτο κεφάλαιο τονίζεται ο ρόλος της εκπαίδευσης και της πρόληψης για την εξάλειψη της βίας.

Οι αποφάσεις που πάρθηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το Νοέμβριο του 2009, για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών αναφέρονται στο έβδομο κεφάλαιο.

Στο όγδοο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι δώδεκα στρατηγικοί στόχοι της πλατφόρμας δράσης του Πεκίνου. Αναλύεται ο τέταρτος στρατηγικός στόχος της 4^{ης} παγκόσμιας διάσκεψης που πραγματοποιήθηκε στο Πεκίνο το 1995 για τις γυναίκες, που αφορά στη πρόληψη, στην ανάλυση των αιτιών και στην αποτελεσματική αντιμετώπιση της βίας. Παρουσιάζονται τα όσα συζητήθηκαν και δεσμεύτηκαν να πράξουν για την αντιμετώπιση της βίας ενάντια των γυναικών τα κράτη μέλη που συμμετείχαν στη διάσκεψη.

Το ένατο κεφάλαιο αναφέρει τα αποτελέσματα του προγράμματος δράσης του Πεκίνου και το βαθμό εκπλήρωσης των στόχων όπως παρουσιάστηκαν στις τρεις επόμενες διασκέψεις, το 2000, το 2005 και το 2010 στη Νέα Υόρκη.

Τέλος, στο δέκατο κεφάλαιο αναφέρονται συμπεράσματα και προτάσεις που προέκυψαν μετά από την διεκπεραίωση της εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	6
Κεφάλαιο 1.....	7-8
Κεφάλαιο 1.1	
Ιστορική αναδρομή για την θέση της γυναίκας στην κοινωνία.....	7
Κεφάλαιο 1.2	
Η γυναίκα του σήμερα.....	8
Κεφάλαιο 2	
Ορισμός-Μορφές βίας.....	9-10
Κεφάλαιο 3	
Αιτιολογικές προσεγγίσεις της βίας.....	11
Κεφάλαιο 4.....	12-13
Κεφάλαιο 4.1	
Οι διαστάσεις του φαινομένου της βίας.....	12
Κεφάλαιο 4.2	
Στατιστικά στοιχεία ενδοοικογενειακής βίας.....	13
Κεφάλαιο 5	
Ανθρώπινα δικαιώματα και προσπάθειες εξάλειψης της βίας.....	14-15
Κεφάλαιο 6	
Ο ρόλος της εκπαίδευσης για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών.....	16-17

Κεφάλαιο 7	
Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών.....	18-20
Κεφάλαιο 8.....	21-31
Κεφάλαιο 8.1	
Το Πρόγραμμα Δράσης του Πεκίνου.....	21-26
Κεφάλαιο 8.2	
Ο στρατηγικός στόχος για τη βία κατά των γυναικών.....	27-31
Κεφάλαιο 9	
Τα αποτελέσματα του προγράμματος.....	32-34
Κεφάλαιο 10	
Συμπεράσματα-Προτάσεις.....	35-36
Βιβλιογραφία.....	37

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η βία δεν αποτελεί φαινόμενο της σημερινής εποχής, μετρά την ύπαρξη της ήδη από τα αρχέγονα χρόνια. Η αναβάθμιση της κοινωνικής θέσης της γυναίκας τα τελευταία χρόνια φαινομενικά δείχνει ότι έχουν εξαλειφθεί όλες οι μορφές διάκρισης ενάντια των γυναικών και ότι γίνονται προσπάθειες για να εξομαλυνθούν οι διαφορές ανάμεσα στα δύο φύλα. Όμως τα γεγονότα διαψεύδουν τα παραπάνω, καθώς η σύγχρονη οικονομική και κοινωνική κατάσταση δείχνουν ακριβώς το αντίθετο.

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης παρουσιάζουν εικόνες βίας και εκμετάλλευσης κατά των γυναικών. Γυναικές ακόμα και κορίτσια θύματα βίας, πολέμου αλλά και σεξουαλικής εκμετάλλευσης αποτελούν μια εικόνα που δεν περιορίζεται μόνο στις τριτοκοσμικές χώρες, αλλά εμφανίζονται και στις χώρες της δύσης. Η κατάσταση που διανύουμε οδηγεί σε έξαρση της βίας και της υποβάθμισης του γυναικείου φύλου. Μελέτες και στατιστικά δεδομένα δηλώνουν ότι η βία ενάντια των γυναικών έχει αυξηθεί κατά την περίοδο της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Στην παρούσα εργασία, θα παρουσιαστούν όσα προσδιορίστηκαν στη 4^η παγκόσμια διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Πεκίνο το 1995 για τις γυναίκες, δηλαδή όλα όσα συμφωνήθηκαν από τα κράτη μέλη για να την πρόληψη, την αντιμετώπιση αλλά και την εδραίωση των απαραίτητων μέτρων για την τιμωρία των δραστών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.1: ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η θέση της γυναίκας στην αρχαία Ελλάδα διέφερε ανάλογα με την εποχή, τον τόπο και την κοινωνική τάξη. Η γέννηση ενός κοριτσιού (*el.wikipedia.org*) θεωρούνταν πολλές φορές ανεπιθύμητη και η απόφαση το εάν θα ζήσει ή όχι εξαρτιόταν από τον πατέρα. Στην αρχαία Αθήνα, τα κορίτσια περνούσαν το μεγαλύτερο μέρος της μέρας τους απομονωμένες στα γυναικεία διαμερίσματα με κύρια ασχολία τους την υφαντική. Το νομικό σύστημα που επικρατούσε ήταν διαμορφωμένο με τέτοιο τρόπο ώστε να καθιστά την γυναίκα απαραίτητη μόνο για την γέννηση τέκνων. Η γυναίκα θεωρούνταν ένα ον χωρίς πρωτοβουλίες, ανίσχυρο να συγκρατηθεί από τα εξωτερικά ερεθίσματα και τα συναισθήματα της. Για να παραμείνουν λοιπόν ηθικές, έπρεπε να λαμβάνουν μονάχα στοιχειώδη γνώση και να είναι εγκλωβισμένες στην οικία τους. Η γυναίκα έπρεπε να ήταν σεμνή, όμορφη και υγιής για να συμβαδίζει με τα ανδροκρατικά πρότυπα της κοινωνίας. Μιά κάπως διαφοροποιημένη κατάσταση συναντάμε στην Σπάρτη, στη Χίο και στην Λοκρίδα. Η εκπαίδευση, η διαχείριση των οικονομικών τους ήταν προνόμια που κατείχαν οι γυναίκες αυτές σε σχέση με τις γυναίκες στην υπόλοιπη Ελλάδα, ξεφεύγοντας λίγο από την πατριαρχική ή συζυγική κηδεμονία. Στη βυζαντινή κοινωνία η γυναίκα ήταν περιορισμένη στην οικία της. Δεν της επιτρεπόταν να ασκήσει δημόσιο λειτούργημα και η μόνη της ασχολία ήταν οι δουλειές του σπιτιού. Αυτό συνέβαινε κυρίως σε γυναίκες με υψηλή οικονομική επιφάνεια. Στα χαμηλά κοινωνικά στρώματα οι γυναίκες ήταν αναγκασμένες να εργάζονται σε εργασίες όπως της υπηρέτριας, της υφάντριας, της βιοτέχνισσας κ.α. Οι εξόδους τους από το σπίτι ήταν σπάνιες και περιορίζονταν για αγορές που αφορούσαν το νοικοκυριό. Εν συνεχεία, τον 19^ο αιώνα κάνει την εμφανισή του ο φεμινισμός. Ένα κίνημα που συναντούσε θερμούς υποστηρικτές αφού όλο και περισσότεροι άνθρωποι πίστευαν ότι οι γυναίκες δεν αντιμετωπίζονταν ισάξια. Οι γυναίκες κατά την διάρκεια του 20^{ου} αιώνα άρχιζαν να αποκτούν δικαίωμα ψήφου σε πολλές χώρες ειδικότερα κατά το τέλος του Α΄ παγκοσμίου πολέμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.2: Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ

Φτάνοντας λοιπόν στο σήμερα διαπιστώνουμε ότι παρά την ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και των σύγχρονων κοινωνιών, το χάσμα ανάμεσα στα δύο φύλα δεν έχει ακόμα γεφυρωθεί. Ο αναφαλιβητισμός (Αθανασιάδου Χ., 2002) συνεχίζει να αποτελεί προνόμιο του γυναικείου φύλου. Επίσης, παρά το μεγάλο ποσοστό των γυναικών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, κυρίως σε χώρες όπως η Αμερική και οι χώρες της δυτικής Ευρώπης, οι γυναίκες τείνουν να επιλέγουν συνήθως θεωρητικούς κλάδους επιστημών σε σχέση με τους άντρες, που προτιμούν ως επί το πλείστον θετικές επιστήμες με άμεσο αποτέλεσμα αυτό να επηρεάζει την μετέπειτα θέση τους στην αγορά εργασίας. Ωστόσο η φύση και το είδος της εργασίας τους διαφέρει αρκετά σε σχέση με το άλλο φύλο, καθώς οι γυναίκες έχουν επιπρόσθετο βάρος τις οικογενειακές υποχρεώσεις τους, με άμεσο αποτέλεσμα να τις κατατάσσει σε κατώτερες εργασίες χωρίς προοπτικές εξέλιξης. Το τοπίο διαγράφεται ίδιο και στο τομέα της πολιτικής και στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Μιλώντας και με ποσοστά, το 1998 μόνο το 8% των υπουργών σε παγκόσμιο επίπεδο ήταν γυναίκες, ενώ το 1999 οι γυναίκες εκπροσωπούσαν μόνο το 11% των εθνικών κοινοβουλίων παγκοσμίως, το 2000 μόνο 9 γυναίκες στον κόσμο ήταν επικεφαλής κρατών ή κυβερνήσεων. Τα ποσοστά όμως σε χώρες της δυτικής Ευρώπης παρουσιάζονται περισσότερο ενθαρρυντικά (Αθανασιάδου Χ., 2002).

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να γίνει λόγος και για την αλλαγή του μόντέλου της οικογένειας για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε καλύτερα την σύγχρονη κοινωνική θέση της γυναίκας. Οι γυναίκες κατά μέσο όρο γεννούν λιγότερα παιδιά, αποφασίζουν να αποκτήσουν οικογένεια σε μεγαλύτερη ηλικία ή να αποτελούν τον αρχηγό σε μονογονεϊκές οικογένειες.

Τα θέματα που εξετάστηκαν σχετικά με τη θέση της γυναίκας στο δυτικό κόσμο, διαφέρουν κατα πολύ σε σχέση με τα πράγματα στην ανατολή που τείνουν να γίνονται χειρότερα. Δεν γίνεται αναφορά μόνο για την προκατάληψη απέναντι στο γυναικείο φύλο, αλλά για καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και για την εφαρμογή άγραφων νόμων που υποβαθμίζουν τη θέση της γυναίκας στην κοινωνία αλλά και στην οικογένεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΡΙΣΜΟΣ - ΜΟΡΦΕΣ ΒΙΑΣ

Ορισμός :

« Ο όρος βία κατά των γυναικών περιλαμβάνει κάθε πράξη βίας που στηρίζεται στο φύλο και έχει ως αποτέλεσμα ή είναι δυνατό να έχει ως αποτέλεσμα την σωματική, σεξουαλική και ψυχολογική βλάβη ή πόνο για τις γυναίκες, συμπεριλαμβανομένων των απειλών τέτοιων πράξεων, τον εξαναγκασμό ή την αυθαίρετη στέρηση της ελευθερίας είτε αυτό προκύπτει στην δημόσια είτε στην στην ιδιωτική ζωή ». (παρ. 113)

« Η βία κατά των γυναικών είναι η έκφραση της ιστορικά διαπιστωμένης ανισότητας στις σχέσεις ισχύος μεταξύ ανδρών και γυναικών, που οδήγησε στην κυριαρχία των ανδρών επι των γυναικών και στις διακρίσεις σε βάρος των γυναικών, με αποτέλεσμα την παρεμπόδιση της ανάπτυξης τους ». (παρ. 118)

Οι δύο αυτοι ορισμοί υιοθετήθηκαν απο τη 4^η παγκόσμια Διάσκεψη που έγινε για τις γυναίκες στο Πεκίνο το 1995 σύμφωνα με τις παραγράφους 113 και 118 της Πλατφορμας Δράσης.

Μορφές βίας :

Ενδοοικογενειακή βία νοείται κάθε μορφή σωματικής σεξουαλικής ή ψυχολογικής βίας εις βάρος του θύματος απο τον πρώην ή νυν σύζυγο ή σύντροφο αλλά και απο οποιοδήποτε άλλο μέλος της οικογενειάς του. (*womensos.gr*)

Βιασμός είναι ο εξαναγκασμός ατόμου, με σωματική βία ή με απειλή σπουδαίου και άμεσου κινδύνου, σε συνουσία ή σε άλλη ασελή πράξη ή σε ανοχή της (άρθρο 336 παράγραφος 1 του ποινικού κώδικα).

Η **σεξουαλική παρενόχληση** αποτελεί πράξη που έχει σεξουαλικό και έμφυλο χαρακτήρα και θίγει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια στον εργασιακό χώρο. (*womensos.gr*)

Το **trafficking**, αφορά την στρατολόγηση, μεταφορά, μετακίνηση, εγκατάσταση ή παραλαβή προσώπων, μέσω απειλής ή χρήση βίας ή άλλων μορφών εξαναγκασμού, της απαγωγής, του δόλου, της εξαπάτησης, της κατάχρησης της δύναμης, της κατάχρησης μιας τρωτής ή ευάλωτης θέσης, της προσφοράς ή της αποδοχής οικονομικού ή άλλου οφέλους για την επίτευξη της σύμφωνης γνώμης ενός προσώπου, το οποίο ασκεί έλεγχο ή εξουσία επί άλλου προσώπου για το σκοπό της εκμετάλλευσης της πορνείας ή άλλες μορφές σεξουαλικής εκμετάλλευσης, την εξαναγκαστική εργασία, η παροχή υπηρεσιών, τη διαμόρφωση συνθηκών σκλάβιας ή τη λήψη σωματικών οργάνων. (πρωτόκολο του Palermo 2000)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ

Η βία μπορεί να εκδηλωθεί σε διάφορες εκφάνσεις επομένως είναι πρακτικά αδύνατο να ερμηνευθούν με ακρίβεια οι αιτίες προελεύσεώς της (*Βλάχου, 2006:474*).

Οι κυριότερες αιτιολογικές προσεγγίσεις της βίας κατά των γυναικών θα μπορούσαν να κατηγοριοποιηθούν σε :

Ατομικές προσεγγίσεις, βάσει των οποίων γίνεται προσπάθεια να ερμηνευθεί το φαινόμενο της βίας μέσω συγκεκριμένων χαρακτηριστικών της προσωπικότητας του δράστη και του θύματος. Καταλυτικό παράγοντα στη συγκεκριμένη προσέγγιση παίζουν η ψυχοπαθολογική προσωπικότητα, η κτητικότητα κ.α.

Κοινωνικό-Ψυχολογικές προσεγγίσεις, που αιτιολογούν την εκδήλωση της βίας ως μία αλληλεπίδραση του ατόμου με την οικογένεια και τον ευρύτερο κοινωνικό περίγυρο.

Κοινωνικό-Πολιτικές προσεγγίσεις, που ερμηνεύουν τα αίτια της βίας κατά των γυναικών σε κοινωνικούς και δομικούς παράγοντες όπως, η φυλετική διαφορά, η κοινωνική δομή κ.α.

Επομένως οι παραπάνω προσεγγίσεις μπορούν να διαχωριστούν σε :

- Μίκρο-επίπεδο (το ίδιο το άτομο)
- Μέσο-επίπεδο (την οικογένεια)
- Μάκρο-επίπεδο (την κοινωνία)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.1 : ΟΙ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΒΙΑΣ

Το φαινόμενο της βίας δεν εμφανίζεται μόνο σε γυναίκες που ανήκουν σε χαμηλά κοινωνικά στρώματα αλλά παρουσιάζεται τόσο σε δράστες όσο και θύματα σε όλες τις κοινωνικές κατηγορίες. Η μόνη διαφορά που παρατηρείται είναι ότι οι δράστες σε υψηλά κοινωνικά στρώματα μπορούν να καλύψουν τις πράξεις τους καλύτερα από τους δράστες άλλων κοινωνικών κατηγοριών (Βλάχου, 2006:472).

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία του ΟΗΕ, μία στις τρεις γυναίκες σε όλο τον κόσμο έχει κακοποιηθεί με σωματική ή λεκτική βία, ενώ πάνω από 90 εκατομμύρια γυναίκες και κορίτσια παγκοσμίως είναι θύματα ακρωτηριασμού των γεννητικών οργάνων.

Τέτοιου είδους φαινόμενα είναι συνηθέστερα σε περιπτώσεις λαθρομεταναστών.

Το φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας φαίνεται να αποτελεί την κύρια αιτία αναπηρίας και θανάτου για τις γυναίκες της Ευρώπης ηλικίας 16 έως 44 ετών.

Ανάλογα με τη χώρα, τα ποσοστά των κακοποιηθέντων γυναικών κυμαίνονται από 25% έως 50% . Πιο συγκεκριμένα στην Ελλάδα, μετά από έρευνα που

πραγματοποιήθηκε από το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας, το 56% των γυναικών παραδέχονται ότι έχουν υποστεί λεκτική και ψυχολογική βία, το 3,6% παραδέχεται ότι έχει υποστεί σωματική βία από το σύζυγο ή το σύντροφο ενώ το 23,6% δηλώνει ότι γνωρίζει κάποια γυναίκα από το περιβάλλον της που έχει υποστεί ή υφίσταται βία από το σύζυγο ή το σύντροφο της (Βλάχου, 2006:472).

Στις ΗΠΑ το φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας κατά των γυναικών κυμαίνεται από 1,8 έως 4 εκατομμύρια περιπτώσεις. Το φαινόμενο του βιασμού μεταξύ των ετών από το 1978 έως το 1987 μετρά πάνω από 91.000 περιπτώσεις ενώ το 1992, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία από τη Uniform Crime Reports τα θύματα ανέρχονται στα 109.062.

Αξιίζει να σημειωθεί ότι αντίκειμενο έρευνας έχει αρχίσει να προκαλεί μια νέα μορφή βιασμού που συμβαίνει στο πλαίσιο των φιλικών σχέσεων, το λεγόμενο date rape (Βλάχου, 2006:472).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.2 : ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ

Παρακάτω αναφέρονται στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από γυναίκες-θύματα βίας μέσα στην οικογένεια οι οποίες απευθύνθηκαν στα συμβουλευτικά κέντρα (Αθήνα-Πειραιά) της γενικής γραμματείας ισότητας τον Νοέμβριο του 2006 (www.isotita.gr).

- Το 16% των γυναικών που απευθύνθηκαν στα συμβουλευτικά κέντρα είναι αλλοδαπές εκ των οποίων 4 από τις 10 προέρχονται από τα βαλκάνια.
- Το 67% των κακοποιημένων γυναικών είναι παντρεμένες και το 21% είναι διαζευγμένες ή σε διάσταση.
- Οι 7 στις 10 γυναίκες είναι δευτοβάθμιας ή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Με αυτό το στατιστικό αποτέλεσμα καταρρίπτεται ο μύθος ότι οι γυναίκες-θύματα βίας είναι συνήθως χαμηλού μορφωτικού επιπέδου.
- Οι 6 στις 10 γυναίκες βρίσκονται σε μέτρια ή καλή οικογενειακή κατάσταση.
- 1 στις 3 γυναίκες που απευθύνθηκαν σε συμβουλευτικά κέντρα είχαν παντρευτεί το δράστη ενώ είχε δέξει δείγματα βίας πριν απο το γάμο.
- 3 στις 4 γυναίκες ανέφεραν ότι είχαν προβεί για βοήθεια στο παρελθόν (αστυνομία, πρόνοια κ.τ.λ.) πριν απευθυνθούν στα συμβουλευτικά κέντρα της γενικής γραμματείας ισότητας.
- 3 στις 5 γυναίκες είχαν καταγγείλει ότι βίωναν σωματική αλλά και ψυχολογική βία.
- 6 στους 10 δράστες κατέχουν πτυχία δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- 6 στους 10 δράστες ενδοοικογενειακής βίας κάνουν χρήση ουσιών όπως το αλκόολ, ναρκωτικά και ψυχοφάρμακα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΕΞΑΛΕΙΨΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ

Οι γυναίκες (*Πανταζής και Δεληγιάννη.2008:582*) έπρεπε να προσπαθήσουν αρκετά χρόνια ώστε να μπορέσουν να αναγνωριστούν τα ατομικά τους δικαιώματα. Η προσπάθεια αυτή συνεχίζεται ακόμα, καθώς ορισμένα κοινωνικά φαινόμενα και προκαταλήψεις παρεμποδίζουν τις γυναίκες να απολαύσουν τα ατομικά τους δικαιώματα και τις θεμελιώδης ελευθερίες. Άρκετες προσπάθειες έχουν γίνει στο παρελθόν για να μπορέσουν να εξασφαλιστούν ίσα δικαιώματα για τις γυναίκες και να καταργηθεί οποιαδήποτε μορφή διάκρισης απέναντι τους.

Τη δεκαετία του '80, τα Ηνωμένα Έθνη είχαν ασχοληθεί μέσα από έρευνες και μελέτες ώστε να μπορέσει να κατανοηθεί και να αξιολογηθεί σε καλύτερο βαθμό το φαινόμενο της βίας. Στη Παγκόσμια Διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στη Βιέννη το 1993 για τα ανθρώπινα δικαιώματα αναγνωρίστηκε ότι η βία αποτελεί παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Η 4^η Παγκόσμια Συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στο Πεκίνο το 1995, είχε ως θέμα τη ισότητα, την ανάπτυξη και την ειρήνη. Κατά την Συνεδρίαση αναγνωρίστηκε ότι παρότι η θέση της γυναίκας έχει αναβαθμιστεί τα τελευταία χρόνια, υπάρχει ακόμα μεγάλο χάσμα ανάμεσα στα δύο φύλα. Πέντε χρόνια αργότερα έλαβε χώρα στη Νέα Υόρκη μια ειδική συνεδρίαση των Ηνωμένων Εθνών με θέμα «*Γυναίκες 2000: Ισα δικαιώματα φύλων, ανάπτυξη και ειρήνη για τον εικοστό πρώτο αιώνα*». Η συγκεκριμένη συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε ώστε να μπορέσει να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα των στόχων που είχαν υποβληθεί στο Πεκίνο το 1995.

Πολλοί Διεθνής Οργανισμοί ασχολούνται με την προώθηση των δικαιωμάτων των γυναικών. Η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (International Labour Organisation) ενθαρρύνει προσπάθειες ώστε να εξαιρεθούν τυχόν διακρίσεις κατά των γυναικών στον εργασιακό χώρο. Η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (World Health Organisation) και η Ύπατη Αρμοστεία για τους πρόσφυγες (High Commissioner for Refugees) προσπαθούν να εξασφαλίσουν καλύτερες συνθήκες ζωής, στη προστασία των δικαιωμάτων κ.α. Η UNESCO δραστηριοποιείται σε θέματα που αφορούν την βελτίωση της εκπαίδευσης κοριτσιών και γυναικών και τη βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στις επιστήμες και στην τεχνολογία.

Όλες αυτές οι ενέργειες των διεθνών και μη κυβερνητικών οργανώσεων, έχουν ως στόχο την εξασφάλιση των δικαιωμάτων και την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη αποτελέσματα απο διάφορες ερευνητικές μελέτες που έχουν πραγματοποιηθεί, μπορούμε να διακρίνουμε ότι τα αγόρια εμφανίζουν πιο επιθετική συμπεριφορά σε σχέση με τα κορίτσια (Πανταζής και Δεληγιάννη, 2008:587). Η επιθετικότητα των αγοριών συνδέεται άμεσα με την ανικανότητά τους να εκδηλώσουν την ανάγκη που έχουν για βοήθεια. Αυτή η συμπεριφορά διαμορφώνεται τόσο από την ίδια την φύση των ανδρών όσο και από τη δομή της κοινωνίας. Είναι αναγκαίο να αναπτυχθούν νέες στρατηγικές απο πολλά όργανα και φορείς για να μπορέσει να γίνει η πλήρης εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών. Για να εξασφαλιστούν τα παραπάνω θα πρέπει να τηρούνται ορισμένες αρχές τόσο από τις κυβερνήσεις όσο και από τις κοινωνίες. Η αλλαγή πρέπει να γίνει αρχικά απο το εκπαιδευτικό σύστημα. Οι γυναίκες πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν και να ασκούν τα ατομικά τους δικαιώματα αλλά και να ελέγχουν τα κράτη τους ως προς την αποτελεσματικότητα των υποχρεώσεων τους.

Ο ρόλος της σχολικής εκπαίδευσης σχετικά με την ισότητα των φύλων είναι αναγκαίο να πραγματοποιείται σε δύο επίπεδα :

1) Θα πρέπει να υπάρχει μια γενικότερη ευαισθητοποίηση όσον αφορά την παραβίαση των δικαιωμάτων των γυναικών. Απαιτείται να γίνουν πιο σαφείς οι διάφορες μορφές παραβίασης των δικαιωμάτων των γυναικών. Οι γυναίκες που διαμένουν σε 'τρίτοκοσμικές χώρες' αντιμετωπίζουν χειρότερες συνθήκες διαβίωσης και αντιμετώπισης απο την κοινωνία σε σχέση με τις γυναίκες της κεντρικής Ευρώπης, για αυτό το λόγο κρίνεται απαραίτητο οι γυναίκες αυτές να αποτελέσουν παραδείγματα μελέτης. Με αυτό το τρόπο μπορεί να γίνει περισσότερο κατανοητή η παραβίαση των δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών των γυναικών γενικότερα.

2) Να γίνει προώθηση προγραμμάτων για την απόκτηση ίσων δικαιωμάτων. Οι στόχοι που πρέπει να τεθούν για την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων αυτών θα πρέπει να αποσκοπούν :

- Στη κατανόηση των αιτιών που ευθύνονται για τις διακρίσεις κατά των γυναικών.

- Στην αναγνώριση της ειδικής κατάστασης που βρίσκονται οι γυναίκες.
- Την γενικότερη αντιμετώπιση των γυναικών. Όχι μόνο ως θύματα αλλά και ως ενεργοί πολίτες.

Η βασική αρχή της παιδαγωγικής εργασίας έχει ως στόχο την αφύπνιση της κοινωνίας ώστε να μπορέσουν να αναδειχθούν τα δικαιώματα των γυναικών και να εξαλειφθεί οποιαδήποτε μορφή διάκρισης ανάμεσα στα δύο φύλα.

Στα θέματα παιδαγωγικής των φύλων υπάγονται επίσης :

- Η διαμόρφωση ενός παιδαγωγικού περιβάλλοντος που έχει ως βάση τη σημασία της κατηγορίας ‘φύλο’ στην κοινωνία και την ανάγκη να παρατηρηθούν ατομικές διαδικασίες ανάπτυξης.
- Η αναγνώριση των συμπτωμάτων που έχει στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης ο διαχωρισμός των φύλων και τη σημασία να αναπτύξουν τα παιδιά και οι έφηβοι μια αντίληψη σχετικά με την ισότητα ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Στης 26 Νοεμβρίου του 2009 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (www.europarl.europa.eu) λαμβάνοντας υπόψη προηγούμενες ενέργειες που είχαν γίνει στο παρελθόν καθώς και τις συνέπειες που έχει η βία στο κοινωνικό σύνολο ζητά:

- Από τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τις εθνικές νομοθεσίες και τις πολιτικές αλλά και να ενισχύουν εθνικά προγράμματα δράσης προκειμένου να εξαλειφθεί οποιαδήποτε μορφή βίας κατά των γυναικών.
- Να ενισχύουν εθελοντικούς φορείς και οργανώσεις που προσφέρουν καταφύγιο και ψυχολογική υποστήριξη στα θύματα μέσω της χρηματοδότησης εθνικών προγραμμάτων.
- Καλεί την επιτροπή να υποβάλει στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο αποτελεσματικό σχέδιο δράσης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας, τη προστασία των θυμάτων, τη δίωξη των δραστών, την ανάλυση των επιπτώσεων της ανδρικής βίας κατά των γυναικών και να μεριμνήσει για μια συντονισμένη και περιεκτική απάντηση των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών για την αντιμετώπιση του φαινομένου.
- Ζητά από την επιτροπή να εξετάσει την δυνατότητα υιοθέτησης νέων μέτρων για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών.
- Καλεί την Επιτροπή να οργάνωσε ειδική διάσκεψη που να αποτελείται από εκπροσώπους πολιτικών φορέων, κοινωνικών και θεσμικών οργανισμών και της κοινωνίας των πολιτών για την ανάπτυξη αποτελεσματικών πολιτικών για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών.
- Καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση να υπερασπίζεται κάθε θύμα βίας, ανεξάρτητα από την εθνικότητα του θύματος και να μεριμνά για τις γυναίκες που είναι θύματα οικογενειακής βίας.
- Καλεί την Επιτροπή να συγκροτήσει μηχανισμούς για την εξασφάλιση της ισότητας καθώς και την πλήρη αντιμετώπιση των αιτιών της βίας μέσω της

εφάρμογης αποτελεσματικών μέτρων, της εκπαίδευσης και της ευαισθητοποίησης.

- Τονίζει ότι περιμένει τα αποτελέσματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την νομοθεσία για την βία που βασίζεται στο φύλο και την βία κατά των γυναικών.
- Καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν σχετικά με τις γυναίκες που είναι θύματα βίας και να εξασφαλίσει στις γυναίκες πρόσβαση σε νομικές υπηρεσίες, ανεξάρτητα της εθνικότητας τους.
- Ζητά από το Συμβούλιο και την Επιτροπή να θεσπίσουν σαφή νομική βάση για την αντιμετώπιση κάθε μορφής βίας, συμπεριλαμβανομένης της διακίνησης.
- Καλεί την Επιτροπή να οργανώσει και να συντονίσει τις απαραίτητες δράσεις πρόληψης και αντιμετώπισης της βίας.
- Καλεί την επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενεργήσουν για την αντιμετώπιση των αιτιών της βίας με την χρήση προληπτικών μέτρων και εκστρατειών ευαισθητοποίησης.
- Καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συντονίσουν δράσεις για την καταπολέμηση των στερεότυπων αντιλήψεων σχετικά με τη θέση της γυναίκας στη κοινωνία.
- Καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τη βία κατά των γυναικών και την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Καλεί τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν για ορισμένες κατηγορίες γυναικών που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στη βία όπως οι γυναίκες που ανήκουν σε μειονότητες, οι μετανάστριες, οι γυναίκες πρόσφυγες, οι γυναίκες που ζούν στη φτώχεια σε κοινότητες της υπαίθρου ή σε αποσυνδεδεμένες κοινότητες, οι γυναίκες στη φυλακή ή σε άλλα ιδρύματα, τα κορίτσια, οι ομοφυλόφιλες γυναίκες, οι γυναίκες με αναπηρία και οι ηλικιωμένες γυναίκες.
- Καλεί τα κράτη μέλη να ενισχύουν τα μέτρα για την πρόληψη της βίας βάσει του φύλου μέσω των εκστρατειών διαπαιδαγώγησης και την συνεργασία των φορέων της οικογένειας, της εκπαίδευσης και της ενημέρωσης.
- Καλεί την επιτροπή να μεριμνήσει τη διάσταση της βίας κατά των γυναικών στο πλαίσιο του έργου της για την εταιρική κοινωνική ευθύνη.

- Τονίζει τη σημασία της εκπαίδευσης για όσους εργάζονται με γυναίκες θύματα της ανδρικής βίας.
- Αναγνωρίζει το γεγονός ότι ορισμένα κράτη μέλη έχουν συγκροτήσει δικαστήρια αρμόδια για τις υποθέσεις βίας κατά των γυναικών και καλεί όλα τα κράτη μέλη να ενστερνιστούν αυτή την ιδέα.
- Ζητά από τα κράτη μέλη να αναπτύξουν σύστημα για τη συλλογή στατιστικών στοιχείων σχετικά με τη βία κατά των γυναικών.
- Ζητά από τα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν τη σεξουαλική βία και το βιασμό κατά των γυναικών ως εγκλήματα σε περιπτώσεις όπου το θύμα δεν έχει δώσει την συγκαταθεσή του.
- Ζητά από τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν πολιτικές για την αναγνώριση της σεξουαλικής βίας μεταξύ συντρόφων.
- Ζητά από τα κράτη μέλη να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για να σταματήσει ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων.
- Καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση να υποστηρίξουν τα θύματα της ανδρικής βίας.
- Καλεί τα κράτη μέλη να εξετάζουν τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εναντίον γυναικών Ρόμα, την παραδειγματική τιμωρία των δραστών και την αποζημίωση στα θύματα αναγκαστικής στέρωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8.1 : ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΚΙΝΟΥ

Η 4^η παγκόσμια διάσκεψη για τις γυναίκες (www.isotita.gr) πραγματοποιήθηκε στο Πεκίνο το χρονικό διάστημα 4-15 Σεπτεμβρίου. Το Πρόγραμμα Δράσης εστιάζεται σε δώδεκα στρατηγικούς στόχους με επιμέρους δράσεις :

A. Γυναίκες και φτώχεια

A.1 Υιοθέτηση στρατηγικών για την αντιμετώπιση των αναγκών των γυναικών σε συνθήκες φτώχειας.

A.2 Αναθεώρηση νόμων και διοικητικών πρακτικών με σκοπό να διασφαλιστεί η ισότητα των φύλων και το δικαίωμα πρόσβασης των γυναικών σε οικονομικούς πόρους.

A.3 Πρόσβαση σε αποθεματικά κεφάλαια και σε πιστωτικούς μηχανισμούς.

A.4 Ανάπτυξη μεθοδολογιών με βάση το φύλο και διεξαγωγή ερευνών για την εξάλειψη της φτώχειας των γυναικών.

B. Εκπαίδευση και κατάρτιση γυναικών

B.1 Ίση πρόσβαση στην εκπαίδευση και για τα δύο φύλα.

B.2 Εξάλειψη του φαινομένου του αναλφαβητισμού των γυναικών.

B.3 Δικαίωμα πρόσβασης των γυναικών σε τομής όπως η εκπαίδευση, επιστήμη, τεχνολογία, επαγγελματική και συνεχόμενη εκπαίδευση.

B.4 Ανάπτυξη της εκπαίδευσης και της κατάρτισης χωρίς να γίνονται διακρίσεις με βάση το φύλο.

B.5 Διάθεση επαρκών πόρων και παρακολούθηση της υλοποίησης των εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων.

B.6 Προώθηση δια βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης για κορίτσια και γυναίκες.

Γ. Γυναίκες και υγεία

Γ.1 Αύξηση της πρόσβασης των γυναικών στην υγειονομική περίθαλψη αλλά και στη συνεχόμενη ενημέρωση τους σε τέτοιου είδους θέματα.

Γ.2 Ενίσχυση προγραμμάτων πρόληψης που έχουν ως στόχο την προώθηση της υγείας των γυναικών.

Γ.3 Ανάλυση πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση των σεξουαλικά μεταδιδόμενων ασθενειών και την αναπαραγωγή τους.

Γ.4 Προώθησιμων ερευνών και της συνεχούς πληροφόρησης σχετικά με την υγεία των γυναικών.

Γ.5 Συνεχής παρακολούθηση της προσπάθειας και διάθεση των απαραίτητων πόρων όσον αφορά την υγεία των γυναικών.

Δ. Βία εναντίον των γυναικών

Δ.1 Λήψη μέτρων για την πρόληψη και εξάλειψη της βίας κατα των γυναικών.

Δ.2 Μελέτη των αιτιών και των επιπτώσεων της βίας εις βάρος των γυναικών και την λήψη των απαιτούμενων μέτρων για την αποτελεσματική αντιμετώπισή της.

Δ.3 Καταπολέμηση της σεξουαλικής εκμετάλευσης των γυναικών και προστασία σε θύματα πορνείας και σωματεμπορίας.

Ε. Γυναίκες και ένοπλες συγκρούσεις

E.1 Αύξηση της συμμετοχής γυναικών στην επίλυση συγκρούσεων σε επίπεδα λήψης αποφάσεων καθώς και προστασία των γυναικών που βρίσκονται σε καταστάσεις ένοπλων συγκρούσεων ή κάτω από ξένη κατοχή.

E.2 Μείωση των στρατιωτικών δαπανών και έλεγχος της διαθεσιμότητας του εξοπλισμού.

E.3 Επίλυση συγκρούσεων και μείωση όσον αφορά την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε καταστάσεις σύγκρουσης.

E.4 Προώθηση της συμβολής των γυναικών για ύπαρξη της ειρήνης.

E.5 Παροχή προστασίας σε γυναίκες πρόσφυγες αλλά και γυναικών που χρειάζονται διεθνή προστασία.

E.6 Παροχή βοήθειας στις γυναίκες των αποικιών και των εξαρτημένων εδάφων.

ΣΤ. Γυναίκες και οικονομία

Στ.1 Προώθηση των οικονομικών δικαιωμάτων και της ανεξαρτησίας των γυναικών στην εργασία.

Στ.2 Διευκόλυνση της ίσης πρόσβασης των γυναικών σε θέματα όπως η απασχόληση, οι αγορές και το εμπόριο.

Στ.3 Παροχή υπηρεσιών προς επιχειρήσεις, σχετικά με την πληροφόρηση, κατάρτιση και πρόσβαση στην τεχνολογία σε γυναίκες χαμηλού εισοδήματος.

Στ.4 Ενίσχυση της οικονομικής δυνατότητας των γυναικών και των εμπορικών δικτύων.

Στ.5 Εξάλειψη κάθε είδους μορφής διάκρισης στην απασχόληση.

Στ.6 Προώθηση της ίσης αντιμετώπισης των επαγγελματικών και οικογενειακών ευθυνών και για τα δύο φύλα.

Z. Γυναίκες στην εξουσία και στη λήψη αποφάσεων

Z.1 Λήψη μέτρων για τη διασφάλιση της ίσης πρόσβασης των γυναικών και της πλήρους συμμετοχής σε μορφές εξουσίας αλλά και σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Z.2 Αύξηση της ικανότητας των γυναικών στη λήψη και στην εξουσία.

H. Θεσμικοί μηχανισμοί για την προώθηση γυναικών

H.1 Δημιουργία ή ενίσχυση εθνικών μηχανισμών και άλλων κυβερνητικών φορέων.

H.2 Ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στη νομοθεσία και στην πολιτική.

H.3 Δημιουργία και διάδοση στοιχείων και πληροφοριών για σχεδιασμό και αξιολόγηση.

Θ. Ανθρώπινα Δικαιώματα των Γυναικών

Θ.1 Προώθηση και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών όπως προβλέπουν σχετικές διατάξεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Θ.2 Διασφάλιση ισότητας και κατάργηση κάθε είδους διακρίσεων σε νομοθετικό και πρακτικό επίπεδο.

Θ.3 Επίτευξη στοιχειώδους νομικής παιδείας.

I. Γυναίκες και Μ.Μ.Ε.

I.1 Αύξηση της συμμετοχής και της πρόσβασης των γυναικών στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και των νέων τεχνολογιών επικοινωνίας.

I.2 Κατάργηση της στερεότυπης εικόνας των γυναικών και προώθηση μίας εικόνας που να σέβεται τη θέση της γυναίκας στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

ΙΑ Γυναίκες και Περιβάλλον

ΙΑ.1 Ενεργή συμμετοχή των γυναικών στη λήψη αποφάσεων για το περιβάλλον σε όλα τα επίπεδα.

ΙΑ.2 Ενσωμάτωση ζητημάτων και οπτικής του φύλου σε πολιτικές και προγράμματα για βιώσιμη ανάπτυξη.

ΙΑ.3 Ενίσχυση ή εγκατάσταση μηχανισμών σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο με στόχο την αξιολόγηση των επιπτώσεων της αναπτυξιακής και της περιβαλλοντικής πολιτικής στις γυναίκες.

ΙΒ. Το κορίτσι

ΙΒ.1 Εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης σε βάρος των κοριτσιών.

ΙΒ.2 Εξάλειψη αρνητικών πολιτισμικών συμπεριφορών και πρακτικών σε βάρος των κοριτσιών.

ΙΒ.3 Προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων των κοριτσιών και κατανόηση για τις ανάγκες και τις δυνατότητές τους.

ΙΒ.4 Εξάλειψη των διακρίσεων κατά των κοριτσιών στην εκπαίδευση, στην ανάπτυξη ικανοτήτων και στην κατάρτιση.

ΙΒ.5 Εξάλειψη των διακρίσεων κατά των κοριτσιών στην υγεία και τη διατροφή.

ΙΒ.6 Εξάλειψη της οικονομικής εκμετάλλευσης και της παιδικής εργασίας και προστασία των νέων κοριτσιών στην εργασία.

ΙΒ.7 Εξάλειψη της βίας ενάντια στα κορίτσια.

IB.8 Προώθηση της συμμετοχής των κοριτσιών στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή.

IB.9 Ενίσχυση του ρόλου της οικογένειας για την βελτίωση της θέσης των κοριτσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8.2 : Ο ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΙΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Ένας μεγάλος αριθμός γυναικών και κοριτσιών αντιμετωπίζουν σωματική, ψυχολογική και σεξουαλική παρενόχληση(www.un.org). Η βία κατά των γυναικών αποδυναμώνει τις προσπάθειες που γίνονται για την επίτευξη των στόχων της ισότητας, της ανάπτυξης και της ειρήνης και εμποδίζει τις γυναίκες να απολαμβάνουν τα ατομικά τους δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες. Η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και ο σεβασμός στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, θα πρέπει να εφαρμόζονται για να υπάρχει μια ομαλή κοινωνικοποίηση. Λαμβάνοντας υπόψη ιστορικά γεγονότα διαπιστώνεται ότι η βία κατά των γυναικών προέρχεται από πολιτιστικά πρότυπα. Οι κοινωνικές πιέσεις που δέχονται οι γυναίκες, η έλλειψη νομικών γνώσεων για τα δικαιωμά τους, η μη αποτελεσματική αντιμετώπιση της βίας μέσω της νομοθεσίας, η αποτυχία μεταρρυθμίσεων των υφιστάμενων νόμων και η έλλειψη ενημέρωσης από τους εκπαιδευτικούς φορείς αυξάνουν τα ποσοστά βίας. Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, ως βία κατά των γυναικών προσδιορίστηκε κάθε πράξη βίας που μπορεί να βλάψει σωματικά αλλά και ηθικά τις γυναίκες. Η πλατφόρμα δράσης επομένως προσδιορίζει ως βία αλλά δεν περιορίζεται όπως αναφέρεται και στην παράγραφο 113 στα εξής : στη σωματική, σεξουαλική και ψυχολογική βία στην οικογένεια αλλά και την κακοποίηση ή σεξουαλική κακοποίηση των κοριτσιών στην οικογένεια, τον συζυγικό βιασμό, τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων και άλλων παραδοσιακών πρακτικών που είναι επιβλαβής για την υγεία των γυναικών. Επίσης περιλαμβάνονται η μη συζυγική βία καθώς και η βία που αφορά την εκμετάλλευση, η σωματική, η σεξουαλική αλλά και η ψυχολογική βία που πραγματοποιείται στην ευρύτερη κοινότητα, καθώς οι διάφορες μορφές σεξουαλικής παρενόχλησης , κακοποίησης, βιασμού και εκφοβισμού στον εργασιακό χώρο, στο χώρο της εκπαίδευσης, τη σωματεμπορία και τη καταναγκαστική πορνεία. Ως πράξεις βίας αντιμετωπίζονται επίσης η αναγκαστική στέρωση και άμβλωση, η καταναγκαστική ή αναγκαστική λήψη αντισυλληπτικών, η βρεφοκτονία των θηλυκών τέκνων, η προγεννητική επιλογή φύλου και η καταναγκαστική εγκυμοσύνη. Τέλος, ως βία προσδιορίζεται και η σεξουαλική, σωματική και ψυχολογική βία που διαπράττεται ή παραβλέπεται απο το κάθε κράτος όταν παρουσιάζεται.

Ο τέταρτος στρατηγικός στόχος της Πλατφόρμας Δράσης του Πεκίνου εστιάζει σε τρεις επιμέρους ενέργειες που πρέπει να λάβουν υπόψη τα κράτη μέλη προκειμένου να εξαλειφθεί το φαινόμενο της βίας κατά των γυναικών.

Αρχικά, θα πρέπει να ληφθούν ολοκληρωμένα μέτρα για τη πρόληψη και την αντιμετώπιση της βίας ενάντια των γυναικών. Εν συνεχεία, να προσδιοριστούν τα αίτια και οι συνέπειες της βίας και να εξεταστεί η αποτελεσματικότητα των προληπτικών μέτρων και τέλος, να προσδιοριστούν τα κατάλληλα μέτρα για την εξάλειψη της σωματεμπορίας και να μεριμνήσουν τα κράτη μέλη για παροχή βοήθειας στα θύματα της βίας.

Ο πρώτος στρατηγικός στόχος, προβλέπει ότι πρέπει να εδραιωθούν μέτρα για τη πρόληψη και εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών. Το χαμηλό κοινωνικό και οικονομικό υπόβαθρο μπορεί να οδηγήσει σε έξαρση της βίας σύμφωνα με την παράγραφο 112 της Πλατφόρμας Δράσης του Πεκίνου.

Η παράγραφος 124, αναφέρει ότι οι για να μπορέσει να αναπτυχθεί μια κοινωνία θα πρέπει να απαλλαχτεί από οποιαδήποτε μορφή βίας ενάντια των γυναικών και να τις αποδεδευσουν από οποιοδήποτε έθιμο, παράδοση ή θρησκευτικό ζήτημα . Για να επιτευχθούν τα παραπάνω, είναι αναγκαίο οι κυβερνήσεις να προσδιορίσουν επιμέρους δράσεις και στρατηγικές για την λήψη αποτελεσματικών αποφάσεων.

Στη παράγραφο 125 διαγράφονται καθαρά οι υποχρεώσεις που πρέπει να υλοποιηθούν όχι μόνο από τις κυβερνήσεις αλλά και από τις κοινοτικές οργανώσεις, τις τοπικές κυβερνήσεις, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, ιδίως των επιχειρήσεων και των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Η ενεργή συμμετοχή των κυβερνήσεων θεωρείται απαραίτητη ώστε να διασφαλιστεί η εφαρμογή των διεθνών προτύπων και μέσων για τα ανθρώπινα δικαιώματα που έχουν σχέση με τη βία κατά των γυναικών.

Είναι αναγκαία να θεσπίζονται περιοδικά αναθεωρήσεις στη νομοθεσία, να θεσπίζονται νόμοι που να προβλέπουν την τιμωρία των δραστών που διαπράττουν εγκλήματα βίας κατά των γυναικών όπως ο ακρωτηριασμός των γεννητικών οργάνων, βρεφοκτονία των θηλυκών παιδιών, η προγεννητική επιλογή φύλου, τη βία που σχετίζεται με την προίκα, καθώς και των πράξεων βίας κατά των γυναικών στον εργασιακό χώρο, να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλιστεί η προστασία των γυναικών που υφίσταται βία.

Η δημιουργία, η βελτίωση, η ανάπτυξη και η χρηματοδότηση προγραμμάτων κατάρτισης των ένδικων μέσων θα πρέπει να ενθαρρύνεται για να αποτραπούν

περιπτώσεις κατάχρησης εξουσίας που οδηγεί στη βία, για να διασφαλιστεί η δίκαιη μεταχείριση των γυναικών. Γι' αυτό τα κράτη είναι απαραίτητο να μεριμνήσουν και να διαθέσουν επαρκείς πόρους για τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένων των πόρων για την υλοποίηση των σχεδίων δράσης σε όλα τα επίπεδα. Η πρόσβαση σε μηχανισμούς της δικαιοσύνης είναι αναγκαία και επιθυμητή ώστε να μπορέσουν οι γυναίκες να ενημερωθούν σχετικά με τα δικαιωμά τους αλλά και να απευθυνθούν σε περίπτωση που κακοποιούνται. Οι γυναίκες-θύματα πρέπει να έχουν άμεση πρόσβαση σε καταφύγια διάσωσης με παροχές όπως ιατρικές, ψυχολογικές και άλλες υπηρεσίες παροχής συμβούλων και δωρεάν ή χαμηλού κόστους νομικές βοήθειες, καθώς και την κατάλληλη βοήθεια για να μπορέσουν να βρουν ένα μέσο διαβίωσης. Σε αυτό το σημείο, αναγνωρίζεται ο θεμελιώδης ρόλος των ενδιάμεσων θεσμών όπως, τα κέντρα υγείας, τα κέντρα οικογενειακού προγραμματισμού, οι υπάρχουσες υπηρεσίες υγείας στα σχολεία, υπηρεσίες προστασίας μητέρας και τέκνων κ.τ.λ.

Μεταξύ των όσων συμφωνήθηκαν στη 4^η διάσκεψη για τις γυναίκες στο Πεκίνο το 1995, κρίθηκε απαραίτητο οι παραπάνω φορείς να ενισχύουν τις προσπάθειες και τις πρωτοβουλίες των γυναικείων οργανώσεων και των μη κυβερνητικών οργανώσεων σχετικά με την ευαισθητοποίηση για το θέμα της βίας κατά των γυναικών καθώς και την αναγνώριση της συμβολής των οργανώσεων αυτών για την εξάλειψη της βίας. Η ύπαρξη των μη κυβερνητικών οργανώσεων και κοινοτήτων κρίνεται απαραίτητη ώστε να καταρτιστούν και να εφαρμοστούν σχέδια δράσης σε όλα τα επίπεδα. Να δημιουργηθούν ή να ενισχυθούν θεσμικοί μηχανισμοί έτσι ώστε να μπορούν τα θύματα να αναφέρουν τις βίαιες πράξεις που γίνονται εις βάρος τους μέσα σ' ένα ασφαλές περιβάλλον.

Εν συνεχεία, δίνεται έμφαση στις γυναίκες που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση όπως οι γυναίκες πρόσφυγες, μετανάστριες κ.τ.λ. και τονίζεται ότι όλοι οι φορείς πρέπει να ενθαρρύνουν τη διάδοση και εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την προστασία των γυναικών-προσφύγων, τη πρόληψη και την αντίδραση στη σεξουαλική βία. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε και στην προστασία των γυναικών που αντιμετωπίζουν προβλήματα αναπηρίας.

Ένας σημαντικός παράγοντας για την εξάλειψη της βίας αποτελεί ο τομέας της εκπαίδευσης. Θα πρέπει να υιοθετηθούν τα κατάλληλα μέτρα για την τροποποίηση των κοινωνικών και πολιτισμικών προτύπων συμπεριφοράς ανδρών και γυναικών και την εξάλειψη των προκαταλήψεων και στερεότυπων.

Οι κυβερνήσεις ωστόσο, θα πρέπει να υποστηρίζουν την εφαρμογή μέτρων και προγραμμάτων που αποβλέπουν στην ενημέρωση και την κατανόηση των αιτιών, των συνεπειών και των μηχανισμών της βίας κατά των γυναικών. Γι' αυτό κρίνεται απαραίτητη η εφαρμογή των συγκεκριμένων πολιτικών από τα όργανα επιβολής του νόμου, όπως η αστυνομία, κοινωνικοί λειτουργοί καθώς και όσοι ασχολούνται με θέματα μετανάστευσης.

Όπως αναφέρει η παράγραφος 126, οι κυβερνήσεις, τα συνδικάτα, οι κοινότητες και οι κυβερνητικές οργανώσεις απαιτείται να μεριμνούν για την ανάπτυξη προγραμμάτων και διαδικασιών σε θέματα εκπαίδευσης όσον αφορά την ευαισθητοποίηση των πράξεων βίας που αποτελούν έγκλημα και παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα των γυναικών, αλλά και υιοθέτηση πρακτικών για την εξάλειψη της σεξουαλικής παρενόχλησης σε όλα τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, χώρους εργασίας κ.τ.λ.

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης παρουσιάζουν εικόνες βίας και σεξουαλικής εκμετάλλευσης των γυναικών, κατά την παράγραφο 118 αυτά τα περιστατικά επηρεάζουν την κοινή γνώμη και θα πρέπει να εξαιρεθούν. Γνωρίζοντας τη δύναμη των μέσων μαζικής ενημέρωσης, η συνθήκη προβλέπει την συμμετοχή αυτών στην προώθηση της μή στερεότυπης εικόνας των γυναικών και των ανδρών και την κατάργηση των μοντέλων παρουσίας που ενθαρρύνουν το φαινόμενο της βίας και δημιουργούν κατευθυντήριες γραμμές και κώδικες συμπεριφοράς.

Επίσης ο ρόλος των Μ.Μ.Ε. απαιτείται να συνεχιστεί στο τομέα της ενημέρωσης και εκπαίδευσης του κοινού σχετικά με τις επιπτώσεις της βίας ενάντια των γυναικών.

Ο δεύτερος στρατηγικός στόχος της πλατφόρμας δράσης του Πεκίνου, προβλέπει να διερευνηθούν τα αίτια και οι συνέπειες της βίας κατά των γυναικών καθώς και η αποτελεσματικότητα των προληπτικών μέτρων. Όπως παρουσιάζεται και στην παράγραφο 129, οι κυβερνήσεις, οι περιφερειακές οργανώσεις τα Ηνωμένα Έθνη, καθώς και άλλοι διεθνείς οργανισμοί, τα ερευνητικά ιδρύματα, οι γυναικείες οργανώσεις και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, πρέπει να συμβάλουν στην προώθηση ερευνών, στη συλλογή στατιστικών δεδομένων και στην κατάρτιση στατιστικών, κυρίως όσον αφορά την ενδοοικογενειακή βία, σχετικά με την συχνότητα εμφάνισης διαφορετικών μορφών βίας και την αποτελεσματικότητα των μέτρων που εφαρμόζονται για την πρόληψη και την έννομη προστασία βίας κατά των γυναικών. Δέσμευση από τους παραπάνω φορείς όσον αφορά την υποστήριξη κα

έναρξη ερευνών σχετικά με τη βία και διάδοση των αποτελεσμάτων από έρευνες, μελέτες και στατιστικά αποτελέσματα στο ευρύ κοινό.

Εν κατακλείδι, ο τρίτος και τελευταίος στόχος αναγνωρίζει τις υποχρεώσεις των κυβερνήσεων και των διεθνών οργανισμών για να εξετάσουν τις κυρώσεις και τις εφαρμογές των διεθνών συμβάσεων για την εμπορία ανθρώπων.

Να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση των παραγόντων που αποβλέπουν στην εμπορία γυναικών και κοριτσιών με σκοπό την πορνεία, προκειμένου να εξλειφθεί η εμπορία των γυναικών, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση της υφιστάμενης νομοθεσίας, με σκοπό να παρέχει καλύτερη προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών και των κοριτσιών αλλά και την τιμωρία των δραστών μέσω ποινικών και αστικών μέτρων.

Να ενισχυθεί η συνεργασία και η συντονισμένη δράση από όλες τις αρμόδιες αρχές με στόχο την εξάρθρωση των εθνικών, περιφερειακών και διεθνών δικτύων στην εμπορία των γυναικών.

Τέλος, να διατεθούν οι απαραίτητοι πόροι για την εφαρμογή προγραμμάτων με σκοπό την αποκατάσταση των θυμάτων στην κοινωνία παρέχοντας επαγγελματική κατάρτιση, νομική και υγειονομική περίθαλψη και να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για την συνεργασία με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις για την παροχή κοινωνικής, ιατρικής και ψυχολογικής φροντίδας στα θύματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Στην προσπάθεια (www.un.org) για αποτελεσματική εφαρμογή των όσων συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στην 4^η παγκόσμια διάσκεψη για τις γυναίκες στο Πεκίνο το 1995, πραγματοποιήθηκαν άλλες τρεις συνόδοι για να εξεταστεί η αποτελεσματικότητα των στόχων που τέθηκαν αλλά και περαιτέρω ενέργειες που πρέπει να γίνουν για την εφαρμογή της πλατφόρμας δράσης του Πεκίνου.

Πέντε χρόνια μετά απο την διάσκεψη στο Πεκίνο, πραγματοποιήθηκε η εικοστή τρίτη σύνοδος της Γενικής Συνέλευσης στη Νέα Υόρκη το 2000 με τίτλο « *Γυναίκες 2000 : Ισότητα φύλων, ανάπτυξη και ειρήνη για τον εικοστό πρώτο αιώνα* ». Στη πρώτη συνεδρίαση εξετάστηκε και εγκρίθηκε σχέδιο ψηφίσματος με τίτλο « Η συνέχεια της τέταρτης παγκόσμιας διάσκεψης για τις γυναίκες και η πλήρη εφαρμογή της πλατφόρμας δράσης του Πεκίνου ». Στη δεύτερη συνεδρίαση, προγραμματίστηκαν επίσημες συναντήσεις και προτάθηκε η έγκριση του σχεδίου ψηφίσματος « Οι προετοιμασίες για την ειδική σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης με τίτλο γυναίκες 2000 : Ισότητα των φύλων, ανάπτυξη και ειρήνη για τον εικοστό πρώτο αιώνα ».

Τον Δεκέμβριο του 1999 τα Κράτη Μέλη συμφώνησαν σχετικά με την διάρθρωση του εγγράφου της έκβασης « Περαιτέρω δράσης και πρωτοβουλίες για την εφαρμογή της Διακύρηξης του Πεκίνου και της πλατφόρμας δράσης ». Το έγγραφο αυτό ήταν σύντομο και περιεκτικό και αποτελούνταν από τέσσερα τμήματα :

- 1) Εισαγωγή.
- 2) Επιτεύγματα και εμπόδια στην υλοποίηση των δώδεκα κρίσιμων τομέων της πλατφόρμας δράσης.
- 3) Οι προκλήσεις που επηρεάζουν την πλήρη εφαρμογή της διακύρηξης του Πεκίνου.
- 4) Δράσεις και πρωτοβουλίες για να ξεπεραστούν τα εμπόδια και να επιτευχθεί η πλήρης και ταχεία εφαρμογή του προγράμματος δράσης του Πεκίνου.

Κατά την διάρκεια της τρίτης συνόδου πραγματοποιήθηκε συζήτηση με τίτλο « Η άποψη για την ισότητα των φύλων, ανάπτυξη και ειρήνη μετά το έτος 2000». Η συζήτηση επικεντρώθηκε στις διαφορετικές επιδράσεις της παγκοσμιοποίησης σε γυναίκες και άνδρες. Αναφέρθηκε ότι υπάρχει ανάγκη για αντισταθμικές πολιτικές

που απευθύνονται στις συνέπειες της αναδιάρθρωσης αφενός και τις πολιτικές για την ενίσχυση των ικανοτήτων των γυναικών για να επωφεληθούν πλήρως από τις παγκόσμιες οικονομικές αλλαγές αφετέρου.

Άλλα ζητήματα που μονοπώλησαν την συζήτηση της συνόδου ήταν η φτώχεια και η βία. Τα θέματα που προήλθαν από την Σύνοδο ήταν συμπληρωματικά με τα θέματα που θίχτηκαν στην έκθεση της Γενικής Γραμματείας σχετικά με την αναθεώρηση και την αξιολόγηση της εφαρμογής της Συνθήκης του 1995. Υπήρχε σχέδιο απόφασης με τίτλο « *Οργανωτικές ρυθμίσεις για την εικοστή τρίτη ειδική σύνοδος της Γενικής Συνέλευσης* ». Η απόφαση αυτή περιείχε και διατάξεις για τη σύνθεση και σύσταση του προεδρίου και της επιτροπής. Άλλα δύο σχέδια απόφασης προτάθηκαν προς έγκριση από την Γενική Συνέλευση που ανέφεραν ότι, πρέπει να πραγματοποιηθούν ρυθμίσεις σχετικά με την συμμετοχή ή μη των κυβερνητικών οργανώσεων και να προσδιοριστούν διατάξεις σχετικά με την διαπίστευση των μη κυβερνητικών οργανώσεων της Γενικής Συνέλευσης.

Η επανεξέταση της εφαρμογής της πλατφόρμας δράσης του Πεκίνου, είχε μια μακρά και δύσκολη διαδικασία που εμπλέκει όλους τους φορείς σε εθνικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο. Η επιτροπή του Ο.Η.Ε. για το καθεστώς των γυναικών ενέκρινε πρόγραμμα εργασίας, για τα έτη 1996-1999, προκειμένου παρακολουθείται η υλοποίηση των στρατηγικών στόχων. Κατά την περίοδο αυτή η επιτροπή ασχολήθηκε με την επανεξέταση της προόδου της πλατφόρμας δράσης και προσδιοριστήκαν ενέργειες για την επιτάχυνση της εφαρμογής της. Η αναθεώρηση των εθνικών εκθέσεων φανερώνει ότι έχουν επέλθει ριζικές αλλαγές όσον αφορά τη θέση της γυναίκας μετά τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών το 1976. Οι γυναίκες έχουν εισέλθει δυναμικά στο εργατικό δυναμικό, αυξάνοντας την ικανοτητά τους να συμμετέχουν στη λήψη οικονομικών αποφάσεων σε διάφορα επίπεδα. Ο ρόλος των μη κυβερνητικών οργανώσεων, ιδίως των γυναικείων οργανώσεων, σε θέματα που αφορούν την ισότητα, αναγνωρίστηκε από πολλές κυβερνήσεις.

Παρά την γενικότερη βελτίωση, οι απαντήσεις από τα κράτη μέλη έδειξαν ότι πρέπει να γίνουν περαιτέρω ενέργειες για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του προγράμματος επίσης παρατηρήθηκε ότι η βία και η φτώχεια επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό την ισότητα των φύλων.

Ανακεφαλώνοντας, η ανάλυση των εθνικών εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή της πλατφόρμας δράσης αποκάλυψε ότι δεν έχει έχει υπάρξει σημαντική εξέλιξη σε θέματα όπως η ισότητα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε πολιτικές δομές σε

εθνικό και διεθνές επίπεδο. Στις περισσότερες χώρες, η εκπροσώπηση των γυναικών παραμένει σε χαμηλά επίπεδα και υπάρχει ανάγκη για συστηματικότερη παρακολούθηση της προόδου σχετικά με τη διασφάλιση της ίσης συμμετοχής των γυναικών σε κοινωνικό επίπεδο.

Δέκα χρόνια μετά την 4^η διάσκεψη για τις γυναίκες το 2005 στη Νέα Υόρκη, πραγματοποιήθηκε σύνοδος για την επανεξέταση και αξιολόγηση της εφαρμογής της διακήρυξης του Πεκίνου και της πλατφόρμας δράσης και το αποτέλεσμα της εικοστής τρίτης ειδικής συνόδου της Γενικής Συνέλευσης. Μετά την εικοστή τρίτη σύνοδο, τα Κράτη Μέλη συμφώνησαν να *«αξιολογηθεί τακτικά η περαιτέρω εφαρμογή του προγράμματος δράσης του Πεκίνου»* με σκοπό να εξεταστεί η πρόοδος και οι νέες πρωτοβουλίες δέκα χρόνια μετά την έγκριση του προγράμματος δράσης για τις γυναίκες. Η επιτροπή εξέτασε δύο θέματα :

- 1) Την αξιολόγηση της εφαρμογής της πλατφόρμας δράσης του Πεκίνου της εικοστής τρίτης ειδικής συνόδου της Γενικής Συνέλευσης.
- 2) Τη λήψη μελλοντικών στρατηγικών για την πρόοδο και χειραφέτηση γυναικών και κοριτσιών.

Η επανεξέταση και η αξιολόγηση από την επιτροπή επικέντρωθηκε στην εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο καθώς και στο να διαπιστωθούν οι επιτυχίες, τα κενά και οι προκλήσεις.

Τον Μάρτιο του 2010 στη Νέα Υόρκη, η επιτροπή για το καθεστώς των γυναικών πραγματοποίησε μια δεκαπενταετή επισκόπηση της εφαρμογής του προγράμματος δράσης του Πεκίνου. Δόθηκε έμφαση στην ανταλλαγή εμπειριών και ορθών πρακτικών, με στόχο να ξεπεραστούν τα εμπόδια. Τα Κράτη Μέλη, οι εκπρόσωποι των μη κυβερνητικών οργανώσεων και των φορέων των Ηνωμένων Εθνών συμμετείχαν στην Σύνοδο. Μια σειρά από παράλληλες εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν, πρόβλεπαν πρόσθετες ευκαιρίες για την ανταλλαγή πληροφοριών και τη δικτύωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Φτάνοντας στο τέλος αυτής της εργασίας διαπιστώνουμε ότι τα αποτελέσματα της βίας δεν έχουν αντίκτυπο μόνο στα θύματα αλλά και στην κοινωνία γενικότερα. Η βία αποτελεί ένα φαινόμενο που αποδυναμώνει την θέση της γυναίκας και την καθιστά υποδεέστερη σε σχέση με τον άνδρα. Παρατηρούμε ότι οι γυναίκες αδυνατούν να απολάυσουν τα ατομικά τους δικαιώματα, κατέχουν ακόμα χαμηλές θέσεις εξουσίας τόσο στην οικογένεια όσο και στον εργασιακό χώρο. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης παρουσιάζουν μια εικόνα της γυναίκας που δεν την βοηθά να αναπτυχθεί, είτε με σκηνές βίας ή σεξουαλικής κακοποίησης είτε παρουσιάζοντας αυτές σαν σεξουαλικά αντικείμενα μέσω των διαφημίσεων και των τηλεοπτικών εκπομπών. Τα στατιστικά αποτελέσματα, που προκύπτουν από διάφορες έρευνες, μας γνωστοποιούν ότι η βία έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια. Θύματα βίας δεν αποτελούν μοναχά γυναίκες από τις λεγόμενες τριτοκοσμικές χώρες, άπορες με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο αλλά και γυναίκες που κατέχουν σημαντικές θέσεις στην κοινωνία.

Οι τρεις διασκέψεις που ορίστηκαν μετά από την 4^η παγκόσμια διάσκεψη, το 2000, το 2005 και το 2010 στη Νέα Υόρκη, για τις γυναίκες πραγματοποιήθηκαν ώστε να διαπιστωθούν σε τι βαθμό έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που είχαν οριστεί.

Αναγνωρίζονται βέβαια ότι έχουν γίνει προσπάθειες και σημαντικά επιτεύγματα όμως τα αποτελέσματα δεν ήταν τόσο ενθαρρυντικά σε ορισμένους τομείς. Η ενημέρωση και η εκπαίδευση δεν έχει αναπτυχθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε να μπορέσουν οι γυναίκες να έχουν μια πλήρης γνώση για τα δικαιωμά τους. Έκτος από το κομμάτι της πρόληψης, παρατηρούμε ότι οι κυβερνήσεις δεν έχουν μεριμνήσει αρκετά σε θέματα αποκατάστασης των θυμάτων, ηθικά και οικονομικά.

Για να μπορέσει να καταπολεμηθεί το φαινόμενο της βίας, θα πρέπει αρχικά να ευαισθητοποιηθούν όλοι οι φορείς. Η εκπαίδευση παίζει καταλυτικό ρόλο για να μπορέσουν τα νέα κορίτσια να ενημερωθούν σχετικά με τα δικαιωμά τους τόσο από τον οικογενειακό περίγυρο, όσο και από τους φορείς εκπαίδευσης. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης θα ήταν φρόνιμο να επηρεάζουν την κοινή γνώμη προβάλλοντας θετικά πρότυπα. Θα πρέπει το κράτος να μεριμνά σε θέματα που αφορούν την παροχή βοήθειας, δημιουργώντας κέντρα αποκατάστασης για να μπορέσουν να απευθύνονται οι γυναίκες-θύματα βίας, να χρηματοδοτούνται και να

ενισχύονται μη κυβερνητικές οργανώσεις και να παρέχονται δωρεάν νομικές και άλλες υπηρεσίες για την αποκατάσταση των θυμάτων. Επίσης οι κυβερνήσεις πρέπει να παρεμβαίνουν νομοθετικά για την προστασία των γυναικών αλλά και την τιμωρία των δραστών.

Τέλος, θα ήθελα να τονίσω ότι ο ρόλος της γυναίκας στη σύγχρονη εποχή είναι υποτιμημένος. Η γυναίκα αντιπροσωπεύει πολλά πρόσωπα σε ένα άτομο και δίνει έναν συνεχή αγώνα για να μπορέσει να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις της. Για αυτόν τον λόγο θα πρέπει να προστατεύεται και να αντιμετωπίζεται ισάξια από όλους μας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αναστασιάδου Χριστίνα, (2002) ‘Νέες γυναίκες με πανεπιστημιακή μόρφωση και η συμφιλίωση της ιδιωτικής και δημόσιας σφαίρας στο σχεδιασμό της ενήλικης ζωής’, διδακτορική διατριβή στο τμήμα ψυχολογίας του πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, διαθέσιμο στη διεύθυνση : repository.edull.gr/edull/retrieve/5433/1468_03_Athnasiadou.pdf, [8/4/2014].
- Βλάχου Βασιλική, ‘ Η βία κατά των γυναικών. Ερευνητικά δεδομένα- σύγχρονοι προβληματισμοί, δημοσιευμένη στη ΠΟΙΝΔ/ΝΗ 2006 : 471-475.
- Δεληγιάννη Μαρία, Πανταζής Βασίλης, ‘ Η βία κατά των γυναικών και ο ρόλος της εκπαίδευσης’ , δημοσιευμένη στα Δικαιώματα του Ανθρώπου 2008 : 571-591.
- el.Wikipedia.org/wiki/Γυναίκα (Αρχαία_Ελλάδα), [8/4/2014].
- el.Wikipedia.org/wiki/Η_γυναίκα_στη_βυζαντινή_αυτοκρατορία, [8/4/2014].
- el.Wikipedia.org/wiki/Φεμινισμός, τελευταία πρόσβαση [8/4/2014].
- womensos.gr/morfes_vias/, [8/4/2014].
- www.europarl.europa.eu/sides, [8/4/2014].
- www.isotita.gr/index.php/docs/166, [8/4/2014].
- www.isotita.gr/index.php/press/397, [8/4/2014].
- www.un.org/womenwatch/daw/beijing/platform/violence.htm, [8/4/2014].
- www.un.org/womenwatch/daw/beijing15/index.html, [8/4/2014].
- www.un.org/womenwatch/daw/followup/beijing+5.htm, [8/4/2014].
- www.un.org/womenwatch/daw/Review/english/49sess.htm, [8/4/2014].